

**Mistoqsija għal tweġiba orali O-00072/2011
lill-Kunsill**

Artikolu 115 tar-Regoli ta' Proċedura

Renate Weber, Cecilia Wikström, Sophia in 't Veld, Baroness Sarah Ludford, Sonia Alfano, Norica Nicolai, Gianni Vattimo, Louis Michel, Nathalie Griesbeck, Leonidas Donskis, Alexander Alvaro, Ramon Tremosa i Balcells

f'isem il-Grupp ALDE

Suġġett: Ir-Revizzjoni tal-Kostituzzjoni Ungeriza

L-awtoritajiet Ungerizi pprezentaw lill-Parlament abbozz tal-Kostituzzjoni¹ fejn: issir referenza għall-motivazzjoni għal "nazzjon Ungeriz magħqud u ideali" b'rabta mal-Ungerizi li jgħixu barra l-pajjiż²; il-poteri tal-Qorti Kostituzzjonali huma limitati³; it-tul ta' żmien tal-karigi tal-membri tal-Qorti Kostituzzjonali, tal-President tal-Qorti tal-Awdituri u tal-Gvernatur tal-Bank Ċentrali huwa modifikat; iż-żwieġ u l-familja huma definiti btali mod li jeskludu dawk il-familji b'genitur wieħed, il-koppji li jikkoabitaw u oħrajn tal-istess sess⁴; id-diskriminazzjoni hija pprobita flief fejn jidhru l-orjentazzjoni sesswali, l-età u l-karatteristiċi ġenetiċi⁵; il-korpi tad-drittijiet tal-bniedem huma aboliti u amalgamati⁶; "il-ħajja tal-fetu" hija "protetta sa mill-konċepiment"⁷; isiru referenzi reliġjużi għall-Kristjaneżimu u r-rwol li għandu fil-preservazzjoni tal-ġens⁸; hija prevista l-possibbiltà li jingħataw voti addizzjonali lil minorenni jew lil ommijiethom⁹; kif ukoll id-dritt tal-vot lill-Ungerizi li jgħixu barra mill-pajjiż¹⁰. Ir-riforma tal-Kostituzzjoni għet ikkontestata mill-partiti tal-oppożizzjoni u mill-NGOs¹¹ li kkritikaw il-proċess minħabba nuqqas ta' trasparenza, konsultazzjoni mhux adegwata, żmien qasir wisq, kif ukoll il-kontenuti tagħha li żmantellaw il-kontrolli u l-bilanċi demokratiċi¹². Il-Kummissjoni Ewropea għad-Demokrazija permezz tal-Liġi (il-Kummissjoni ta' Venezja) talbet lill-awtoritajiet Ungerizi biex ikunu aktar flessibbli u miftuħin għall-kompromess; u għamlet xi rakkomandazzjonijiet, mentri l-PACE¹³ ltaqgħet fil-25 ta' Marzu biex toħroġ il-fehma komprensiva tagħha. L-abbozz tal-Kostituzzjoni għandu

¹ Il-verżjoni Ingliża tat-test ipprezentat mill-awtoritajiet Ungerizi jinsab hawnhekk: http://www.euractiv.com/sites/all/euractiv/files/CONSTITUTION_in_English__DRAFT.pdf l-awtoritajiet Ungerizi ma ċirkolawx il-preambolu tal-Kostituzzjoni imma jinsab hawnhekk: http://www.euractiv.com/sites/all/euractiv/files/BRNEDA224_004970.pdf. L-NGOs għamlu traduzzjoni oħra ta' dawn id-dokumenti u mmarkaw żbalji u ommissjonijiet fit-traduzzjonijiet tal-awtoritajiet Ungerizi.

² Artikolu D

³ għal dak li għandu x'jaqsam mal-baġit, it-taxxi, id-dazji u d-dwana: Artikolu 24 par. 4, il-verżjonijiet Ingliżi tal-awtoritajiet Ungerizi huma differenti minn tal-NGOs; l-actio popularis tneħħiet

⁴ Artikolu M u l-Preambolu: "L-iktar kwadri importanti tal-koeżistenza tagħna huma l-familja u n-nazzjon, li l-valuri fundamentali tagħhom li jgħaqqduna flimkien huma l-lealtà, il-fidi u l-imħabba" (it-traduzzjoni tal-awtoritajiet Ungerizi); il-familja hija "l-baži għas-sopravvivenza tan-nazzjon"

⁵ Artikolu XIV (2): "L-Ungerija tiżgura d-drittijiet fundamentali għal kulhadd, mingħajr diskriminazzjoni bbażata fuq sess, razza, kulur, oriġini etnika jew soċjali, oriġini nazzjonali, diżabbiltà, lingwa, reliġjon, politika jew kwalunkwe fehma oħra, proprjetà, twelid jew kundizzjoni oħra mingħajr diskriminazzjoni". (Il-verżjoni tal-awtoritajiet Ungerizi)

⁶ ngħidu aħna, l-Ombudsman tal-Minoranzi u l-Kummissarju Parlamentari għall-Protezzjoni tad-Data u l-Libertà tal-Informazzjoni

⁷ Artikolu II: "... il-ħajja tal-fetu tkun protetta mill-konċepiment" (il-verżjoni tal-awtoritajiet Ungerizi).

⁸ Il-Preambolu: "Nagħrfu r-rwol tal-Kristjaneżimu fil-preservazzjoni ta' ġensna" ... "Is-Sultan San Stiefnu...għamel lil pajjiżna parti mill-Ewropa Nisranija" (it-traduzzjoni tal-awtoritajiet Ungerizi); il-Kostituzzjoni tistabbilixxi li hija għandha tkun interpretata abbażi ta' preambolu tali: Artikolu Q (3)

⁹ jew lil persuna oħra jew rappreżentant legali ieħor: Artikolu XXI(2), it-traduzzjonijiet tal-awtoritajiet Ungerizi huma differenti minn dawk tal-NGOs.

¹⁰ Artikolu XXI (1), it-traduzzjonijiet tal-awtoritajiet Ungerizi huma differenti minn dawk tal-NGOs. Barra minn hekk huma previsti normiestensivi ta' stat ta' emerġenza u s-sospensjoni tad-drittijiet fundamentali; l-ebda referenza għall-projbizzjoni ta' effett retroattiv legali m'hija inkluża fil-Kostituzzjoni; hija introdotta s-sentenza ta' għomor il-ħabs: Artikolu IV(1), il-verżjoni oriġinali tal-Kostituzzjoni kif maqluba mill-NGOs; il-Kostituzzjoni attwali hija ddikjarata nulla u invalida;

¹¹ u qatgħuha li jibbojkottjaw id-diskussjonijiet dwar il-kwistjoni meta l-gvern illimita l-poteri tal-Qorti Kostituzzjonali wara li din għaddiet gudiżżju li ma għoġbux

¹² ara, ngħidu aħna, il-ktibiet mill-HCLU, l-Istitut tal-Politika Eotvos Karoly u l-Kumitat Ungeriz ta' Helsinki: http://helsinki.hu/Friss_anyagok/htmls/820

¹³ L-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa;

jiġi addottat fit-tieni nofs ta' April¹ .

Il-Kunsill qiegħed isegwi l-proċess tar-riforma tal-Kostituzzjoni Ungeriza biex jiċċekkja jekk ir-riformi previsti humiex konformi mat-Trattati u l-liġi tal-UE, l-aktar mal-Artikoli 2, 6 u 7 tat-TUE, mal-prinċipji kostituzzjonali demokratiċi u komuni, u mar-regolamenti tad-drittijiet tal-votazzjoni għall-elezzjonijiet tal-PE? X'inhija l-valutazzjoni tiegħu u x'passi biġisieb u jieħu? Jemmen li dawn it-tibdiliet jistgħu joħolqu riskju ta' diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità, l-etniċità, l-orjentazzjoni sesswali, ir-religjon jew it-tweġmin, u vjolazzjoni tal-prinċipju tat-trattament ugwali? Se jitlob lill-awtoritajiet Ungerizi biex jistennu l-opinjoni tal-Kummissjoni ta' Venezja u jsegwu r-rakkomandazzjonijiet tagħha qabel ma jaddottaw l-abozz tal-Kostituzzjoni?

Imressqa: 30.3.2011

Mgħoddija: 31.3.2011

L-iskadenza għat-tweġiba: 21.4.2011

---

¹ b'maġġoranza ta' 2/3 tal-Parlament attwali wara t-tneħħija tar-regola ta' maġġoranza ta' 4/5 tal-voti fil-parlament; mhux se jkun hemm referendum.